

היבטי תכנון, מדידה ובקרה בהצעות החלטה המובאות לדיון בממשלה

החלטת ממשלה מס' 4085 שאושרה פה אחד ביום 14 בספטמבר 2008

מחליטים,

1. ממשלת ישראל רואה חשיבות בשיפור תהליכי התכנון, התקצוב, המדידה והבקרה בעבודתה ובעבודת משרדי הממשלה, כך שיהיו ככל הניתן מְשֻׁתָּפִים, נגישים ושקופים לציבור, ויכוונו להשגת תפוקות ותוצאות מוגדרות, ברוח המלצות הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח (OECD).
 2. להנחות את משרדי הממשלה לקבוע בהצעות החלטה שמוגשות לממשלה מטרות, יעדים, מדדי התארגנות, מדדי תפוקה ומדדי תוצאה, וכן להגדיר בהן מקורות ושימושים תקציביים, מועדי דיווח ובקרה וליווי מחקרי על פי הצורך.
 3. לקבוע שהחל מינואר 2009 יגישו כלל משרדי הממשלה הצעות החלטה לאישור הממשלה וועדותיה בהתאם לתבנית המצורפת כנספח א' להחלטה זו.
 4. להסמיק את ועדת השרים לעניין מעקב ובקרה לדון בעמידה במדדי ההתארגנות, התפוקה והתוצאה של החלטות הממשלה ולקבוע שבמועדי הדיווח והבקרה שייקבעו בהחלטות, תידרש הוועדה לדון בהארכת ההחלטה או להכניס בה שינויים, במידת הצורך ובהתאם לסמכותה.
 5. עדכון התקציבים של החלטות בהן נקבעו מדדי תוצאה ותפוקה יביא לתיקון במדדים שנלוו להחלטה, אלא אם סבר השר האחראי שביכולתו לעמוד בהם למרות העדכון.
 6. להטיל על משרד ראש הממשלה, להוביל תהליך להטמעת תפיסת תכנון, מדידה ובקרה מכוונות תפוקות ותוצאות במשרדי הממשלה באמצעות האגף לתכנון מדיניות ואגף תיאום, מעקב ובקרה במשרד ראש הממשלה ובסיוע מזכירות הממשלה כאמור בנספח ב' להחלטה זו.
 7. להנחות את מנכ"ל משרד ראש הממשלה ואת מזכיר הממשלה בהתייעצות ובשילוב משרד האוצר להביא לביצוע החלטה זו, לעקוב אחר יישומה ולדווח לממשלה אחת לשנה על תפוקות ותוצאות ההחלטה.
 8. לקבוע שהחל מחודש ינואר 2010, יתווספו לתקנון עבודת הממשלה הוראות בנושאים האמורים לעיל, כמפורט בנספח ג' להחלטה זו, זאת לאור תוצאות שנת ההפעלה הראשונה, כפי שידווחו לממשלה על פי האמור בסעיף 7 לעיל, ובכפוף להחלטת ממשלה נוספת אשר תאשר את השינוי האמור בתקנון.
- ראש הממשלה מנחה כי בתחילת חודש יולי 2009, יוצג בפני הממשלה דו"ח סטטוס לגבי הפעלת החלטת הממשלה הנ"ל.

מועד ביצוע – כמפורט בהחלטה

נספח 840

דברי הסבר

רקע כללי

החלטה זו עוסקת בשני היבטים בעבודתה של ממשלת ישראל: היבט התכנון טרם קבלת החלטות והיבט הבקרה והמעקב על ביצוע ההחלטות לאחר קבלתן. ההחלטה מבססת תשתית להטמעת תפיסה תוצאתית בעבודת הממשלה, וביסודה היא תואמת את התפיסה שהתפתחה בשנים האחרונות ברוב מדינות ה-OECD. המלצות בעניין מדידת תפוקות בעבודת הממשלה נכללו גם בדו"ח הוועדה הציבורית-מקצועית לבדיקה כוללת של שירות המדינה ("וועדת קוברסקי"), אשר המליצה בשנת 1989 "להנהיג הערכה ביחס לתפוקות של עיקרי מדיניות המשרד ומבצעי המרכזיים, שייעזרו גם במחקרי הערכה בלתי תלויים" (עמ' 9-10, כרך א').

ההצעה מוגשת לממשלה לאחר תהליך עבודה משותף של כשנה, במסגרתו ערך משרד ראש הממשלה דיונים מקצועיים רבים בנושא, ביניהם בפורום המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה ובפורום גורמי התכנון והתקצוב העוסקים בגיבוש מדיניות במשרדיהם. בדצמבר 2007 השלים צוות בין-משרדי את גיבושה תפיסת תכנון ממשלתית, אשר עוגנה ב"מדריך התכנון הממשלתי" שפרסם משרד ראש הממשלה ומצורף להחלטה זו. בהתאם לתפיסה, גיבשו והציגו בשנתיים האחרונות כלל משרדי הממשלה תוכניות עבודה אשר כללו מדדי תוצאה. בשנה האחרונה גיבשו 17 משרדים מסמכי "הערכות מצב אסטרטגית". משרד ראש הממשלה פועל גם לחיזוק יכולות התכנון במשרדים במספר היבטים.

בסעיף 2 מוצע להנחות את משרדי הממשלה לקבוע בהצעות החלטה שמוגשות לממשלה מטרות, יעדים, מדדי התארגנות, מדדי תפוקה ומדדי תוצאה, וכן להגדיר בהן מקורות ושימושים תקציביים, מועדי דיווח ובקרה וליווי מחקרי על פי הצורך. לשם כך הוכנה תבנית חדשה להגשת הצעות החלטה לממשלה ולועדות שרים, הכוללת מרכיבים שונים, בהתאם לסיווג הצעת החלטה על פי מהותה והתחום בו היא עוסקת, וכן הרחבה של "דברי הסבר" הנלווים להחלטה, במטרה לשפר את איכות המידע והנתונים תומכי החלטה המובאים בפני השרים. תבנית החלטה החדשה מצורפת כנספח א' להחלטה. בהתאם לסעיף 3 בהצעה מתחילת שנת התקציב הבאה (ינואר 2009) לא יתקבלו עוד החלטות ממשלה בתבנית החלטה הישנה.

סעיף 4 בהחלטה מסמיך את ועדת השרים למעקב ובקרה לדון בעמידה במדדים של החלטות הממשלה. כאשר המדובר בעמידה במדדי התפוקה והתוצאה, ייעשה הדיון לאחר מועדי הדיווח שנקבעו בהחלטה עצמה. סעיף 5 בהחלטה נועד להבטיח שכאשר קבעה הממשלה שינוי בתקציבי החלטה אשר נקבעו לה מדדי תפוקה ותוצאה, ישונו גם המדדים שאותם יש להשיג. דרישה זו לא תעמוד אם השר הממונה סבר שניתן לעמוד במדדים שנקבעו גם בתקציב קטן יותר.

סעיף 6 מטיל אחריות על משרד ראש הממשלה להוביל תהליך להטמעת תפיסת תכנון, מדידה ובקרה מכוונת תפוקות ותוצאות במשרדי הממשלה, באמצעות אגפי המטה המקצועיים במשרד ומזכירות הממשלה, אשר תפקידיהם בהקשר זה מפורטים בנספח ב'. סעיף 7 מטיל אחריות על מנכ"ל משרד ראש הממשלה ומזכיר הממשלה לביצוע החלטה, ומחייב דיווח על תפוקותיה ותוצאותיה אחת לשנה.

בסעיף 8 מוצע כי בינואר 2010, בשים לב ללקחים שיופקו במהלך שנת 2009, ובכפוף לקבלת החלטת ממשלה נוספת בעניין, יאושר תיקון לתקנון עבודת הממשלה המצורף כנספח ג' להחלטה זו, המעגן את הנושאים האמורים בהחלטה.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

במסגרת עבודת המטה שנעשתה במשרד ראש הממשלה, סווגו על פי המודל שגובש 1,110 סעיפים שעל סדר יומה של הממשלה, בדיוניה בתקופה שבין אוגוסט 2007 למארס 2008. פילוח הנתונים טיב את מתכונת סיווג ההחלטות, ואפשר הבנה של משמעות החלטה. להלן כמה מהנתונים:

- מתוך כלל הסעיפים שעל סדר יומה של הממשלה, ב-91% מהמקרים מתקבלות החלטות ממשלה מחייבות. מתוך ההחלטות, 42% הן החלטות העוסקות באישור/שינוי/דחייה של חקיקה פרטית, 11% הן החלטות העוסקות באישור/שינוי/דחייה של חקיקה ממשלתית, 14% הן החלטות ביצועיות, 5% הן החלטות על שינוי באופן עבודת הממשלה, 4% הן החלטות על מינויים, 4% הן החלטות המניעות תהליכי עבודה ו-3% הן החלטות המאשרות נסיעות שרים.
 - מבין החודשים שנבדקו, חודש אוגוסט היה החודש בו התקבל מספר ההחלטות הרב ביותר (195 החלטות, ביחס לכ-140 החלטות בממוצע בחודשים האחרים שנבדקו). מרבית ההחלטות התקבלו במסגרת הדיונים על התקציב וחוק ההסדרים. מבין 195 ההחלטות שהתקבלו בחודש זה, כ-55 החלטות הוגדרו כ"ביצועיות", פי שניים יותר ביחס לחודשים האחרים.
 - לאחר ניכוי החלטות הממשלה העוסקות בחקיקה ממשלתית ופרטית, וההחלטות שהתקבלו בשבוע הדיון בתקציב, עולה כי בממוצע מקבלת הממשלה בשבוע כ-11 החלטות, מתוכן 3.7 החלטות ביצועיות, 1.7 החלטות העוסקות באופן עבודת הממשלה, 1.6 החלטות העוסקות במינויים ו-1 החלטה המאשרת נסיעת שר לחו"ל.
 - מבדיקת ההיבטים התקציביים של החלטות הממשלה, עולה כי מתוך ההחלטות שנבדקו (למעט ההחלטות על חקיקה ממשלתית, חקיקה פרטית והחלטות על תקציב המדינה), ל-12% יש השלכות תקציביות ישירות בגובה כלשהו ולכ-4% יש השלכות תקציביות של למעלה מ-30 מליון ₪. בממוצע מדובר בהחלטה אחת לשבועיים.
- בנוסף, כחלק מתהליך ההצטרפות של ישראל ל-OECD, נבחנו היבטים של מדידת תוצאות בעבודת הממשלה במסגרת עבודות שנעשו בארגון. להלן מספר נתונים בהקשר זה:
- למעלה מ-75% ממדינות ה-OECD הובילו בחמש השנים האחרונות יוזמה חדשה בתחום מדידת התוצאות בעבודת הממשלה. כ-40% מהמדינות החברות בארגון יוזמות שכאלו החלו כבר לפני יותר מעשר שנים, דבר המעיד על כך שתפיסת הנושא כולו משתנה לאורך הזמן.
 - 26 ממשלות OECD מתייחסות היום למדדים בהחלטותיהן, ואלה משקפים בדרך כלל שילוב של מדדי תפוקה (Output) ומדדי תוצאה (Outcome). מידת הקשר בין המדידה לתקציב משתנה (החל מהצגתם כמידע נלווה, דרך בקרה קבועה עליהם וכלה בזיקה ישירה לתקציב).
 - המסגרת החוקית לדרישת המדדים שונה במדינות שונות: בעוד בארה"ב הדרישה למדדי תפוקה ותוצאה עוגנה בחקיקה, בקנדה מדובר בשילוב של חקיקה והנחיות מדיניות מחייבות ובבריטניה ההסתמכות היא אך ורק על נהלים וקווים מנחים שקבעו משרדי הממשלה.

- להלן מספר מסקנות על אופן יישום המדידה, שעלו מהמחקר ההשוואתי שערך ה-OECD:
- אין מודל "נכון" אחד למדידה, וממשלות פועלות בהתאם להקשר התרבותי והפוליטי השונה.
 - מרכיב חשוב במהלך למדידת תוצאות הוא קיומה של מסגרת כלל-ממשלתית לתכנון ולדיווח.
 - מדדים צריכים להיות חלק מתהליך בניית התקציב המשרדי (אוצר-משרד), אך יש להימנע מחיבור מוגזם להקצאת המשאבים ומהפסקת מימון אוטומטית בשל אי עמידה ביעדים.
 - הערכה ובקרה ישירה אחר מדדי התפוקה והתוצאה צריכה להתבצע מעת לעת על ידי גורמים שאינם קשורים למשרדי הביצוע, כשהם נתמכים במומחים חיצוניים.

Source: OECD, Performance Budgeting in OECD Countries, 2007. Additional information can be found on OECD GOV Technical Papers: "How and Why Should Government Activity Be Measured", "Issues in Output Measurement" & "Issues in Outcome Measurement", 2006.

השר המגיש: ראש הממשלה

י' באלול התשס"ח
10 בספטמבר 2008

נספח א' להצעה להחלטה: תבנית להגשת הצעת החלטה לממשלה

דף שער להצעת החלטה לממשלה בנושא: _____

	מטרת ההחלטה^א	מטרות יעדים
.1	יעדי ההחלטה^א	
.2		
.3		

	סיווג ראשי *	סיווג החלטה			
	סיווגי משנה *				
	תחום פעולה מרכזי *				
	עלות תקציבית כוללת ** (לרבות הרשאה להתחייב או הפחתה של הכנסה, במלש"ח)				
2012	2011	2010	2009	2008	

	השר/ים המגישים את ההצעה:	השר/ה המגיש/ה

* הצעות החלטה תסווגנה בהתאם ל"מסמך עזר לסיווג הצעות החלטה המובאות לממשלה", המצוי במזכירות הממשלה ויועלה לאתר האינטרנט של משרד ראה"מ (<http://www.pmo.gov.il/PMO/Secretarial/Secretarial>). בידי מזכירות הממשלה הסמכות לאשר את הסיווג המוצע או לשנות אותו על מנת שיתאים לכללי עבודת הממשלה.

** העלות התקציבית הכוללת תהיה תואמת לפירוט התקציבי אשר בהצעה להחלטה.

^א יוגדרו להחלטות בעלות אופי ביצועי והחלטות על אופן עבודת הממשלה, כמפורט במסמך הסיווג.

הצעה להחלטה

מחליטים,

כאן יובא נוסח ההצעה שהממשלה מתבקשת לאשר.

אם נדרש שינוי, תיקון או ביטול החלטות קודמות של הממשלה יצויין העניין במפורש. אם נדרש ייזום חקיקה או תיקון חקיקה בהקשר להצעה, ייאמר כאן כי מוטל על שר פלוני להגיש הצעת חוק בעניין.

היבטים תקציביים להחלטה

(יצורף לכל החלטה אשר יש לה השלכות על תקציב המדינה)

להחלטה אין עלות תקציבית ישירה.

להחלטה יש עלות תקציבית, אשר מקורותיה סוכמו בין השרים הנוגעים בדבר כדלהלן*:

סכום (במלש"ח)					המשרד	
2012	2011	2010	2009	2008		
						מקורות
						שימושים
					סה"כ הפחתה בהכנסות המדינה	
					עלות תקציבית כוללת	
					מתוכה: הרשאות להתחייב	

בנוסף לכתוב לעיל, להחלטה יוקצו בהסכמת שר האוצר תקנות תקציביות ייעודיות כדלהלן:

מספר תקנה**	סכום (במלש"ח)					שם הסעיף, התוכנית והתקנה התקציבית	המשרד
	2012	2011	2010	2009	2008		
							תקני כוח אדם

* כאשר מובאת הצעה לתמיכה בהצעת חוק ממשלתית או הצעת חוק פרטית, תובא בסעיף זה התייחסות למקורות ולשימושים התקציביים, בהינתן שההחלטה שתאשר כנסת ישראל תהיה במתכונת דומה לזו שאישרה הממשלה.

** במידה והממשלה החליטה לקבוע תקנות תקציביות ייעודיות להחלטה, מספריהן יועברו למזכירות הממשלה בתוך שבועיים ימים מיום אישור ההחלטה. במידה ונדרש אישור הכנסת לתקנות הייעודיות, העברת הפנייה לועדת הכספים תיקבע כמדד ההתארגנות הראשון ליישום ההחלטה ומספרי התקנות יועדכו שבועיים ימים לאחר האישור בכנסת.

מדדי התארגנות להחלטה

(יצורף להחלטות בעלות אופי ביצועי / החלטות על הנעת תהליכים / והחלטות על אופן עבודת הממשלה)

פעולה	מועד השלמה	גורם ביצוע אחראי*

מדדי התארגנות

* הגורם האחראי/המדווח הוא בעל תפקיד **אחד** בלבד, בדרג מנכ"ל, ראש יחידת סמך, בעל סמכות על פי חוק או גורם אחר אשר הממשלה הסמיכה אותו לממש את ההחלטה או חלקים ממנה, וממנו יידרש דיווח על השלמת הפעולה בעתיד.

[^] מדדי התארגנות: מגדירים אבני דרך בכל הקשור לשימוש בתשומות (תקציבים וכוח האדם) שהוקצו בהחלטה, ומשמשים בעיקר לבקרת תהליכי הביצוע ומימוש התקציב.

מדדי תפוקה ותוצאה להחלטה

(יצורף להחלטות בעלות אופי ביצועי אשר ההוצאה הכספית הכוללת בהן עולה על 30 מליון ₪)

תפוקה	ערך נוכחי	מועד	ערך במועד	גורם ביצוע אחראי*
מדדי תפוקה [^]				

תוצאת ביניים/תוצאה סופית	ערך נוכחי	מועד	ערך במועד	גורם מדווח*
מדדי תוצאה ^{^^}				

מקורות נתונים לתפוקות ותוצאות
מידע על מחקר מלווה (אם קיים)

מועדי דיווח לממשלה על תפוקות ותוצאות**	דיווח ראשון
	דיווח שני

* הגורם האחראי/המדווח הוא בעל תפקיד **אחד** בלבד, בדרג מנכ"ל, ראש יחידת סמך, בעל סמכות על פי חוק או גורם אחר אשר הממשלה הסמיכה אותו לממש את ההחלטה או חלקים ממנה, וממנו יידרש דיווח על השלמת הפעולה בעתיד.

** במועד זה יידרש הגורם האחראי/המדווח למסור עדכון על העמידה במדדים. וועדת השרים למעקב ובקרה תידרש לאשר את המשך התוכנית, לקבוע לה מדדים חדשים או להכניס בה שינויים, במידת הצורך ובהתאם לסמכותה.

[^] **מדדי תפוקה:** מגדירים את השינוי המצופה (ביעד או בטווח יעדים) אשר יש לו קשר ישיר ומיידי להחלטה ולהתערבות הממשלה.

^{^^} **מדדי תוצאה:** מגדירים את השינוי המצופה (ביעד או בטווח יעדים) במצב אוכלוסיית היעד, המשק או החברה, אשר ניתן לייחס אותו להחלטה, אך הוא מושפע גם משינויים בסביבה.

דברי הסבר להחלטה

(יצורף לכל החלטה למעט החלטות שסיווגן אישור פורמאלי ואישור נסיעות)

רקע כללי

כאן יובהר הצורך בקבלת הצעת ההחלטה, המניעים והנסיבות שהביאו ליוזמה וכו'.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

כאן יפורטו נתונים מספריים שונים עליהם מבוססת הצעת ההחלטה, ובכלל זה נתונים השוואתיים ונתונים כלכליים, כמו גם מידע מחקרי אשר נאסף במהלך הכנת ההחלטה ועשוי לתרום לדיון בה.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

כאן יובאו נתונים, הבהרות והערכות ביחס להשפעות הצפויות של ההחלטה בתחומים שונים, ביניהם משק, כלכלה, חברה וסביבה, וההשפעות הצפויות על השירות הציבורי, ובכלל זה בנושא כוח אדם ותקציב.

עמדת שרים אחרים שהצעה נוגעת לתחום סמכותם

כאן יצוין אם ההצעה נוגעת לתחום סמכותו של שר אחר או שרים אחרים. במידה וכן, תצויין עמדתו של השר האחר או עמדתם של השרים האחרים. במידה וההחלטה כוללת הוצאה תקציבית שאינה נכללת במסגרת התקציב המאושר של המשרד המגיש, תובא גם עמדת שר האוצר.

חלופות להצעת ההחלטה

במקרים בהם הדבר מתבקש מנסיבות העניין - יובאו כאן בתמציתיות חלופות אפשריות להצעת ההחלטה ויובהר מדוע השר יוזם ההצעה בחר בחלופה המופיעה בהצעת ההחלטה.

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

כאן תובא התייחסות לזיקה שבין הצעת ההחלטה לבין יעדי המדיניות של הממשלה, כפי שעוגנו בקווי היסוד שלה, במסמכי תקציב המדינה ובהחלטות אחרות המתקבלות מעת לעת בממשלה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

כאן יובאו החלטות קודמות של הממשלה בנושא. במידה ונדרש שינוי של החלטה קודמת, תכלול ההצעה התייחסות למידת העמידה במדדי ההתארגנות, התפוקה והתוצאה שנקבעו בה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

כאן יצוין כי חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה או מי שהוסמך על ידו מקרב משפטי הלשכה המשפטית במשרד מצורפת (ראה טופס נלווה).

נספח ב' להצעה להחלטה: הגופים המעורבים בתהליך ההטמעה

התהליך להטמעת תפיסת תכנון, מדידה ובקרה מכוונות תפוקות ותוצאות במשרדי הממשלה יתבצע באמצעות הגופים הבאים:

- א. **מזכירות הממשלה**, מטעמו של מזכיר הממשלה, תפעל לקביעה ולעדכון תקופתי של רשימת סיווגים להצעות החלטה המוגשות לממשלה; לבחינת הסיווגים המוצעים על ידי השרים להצעותיהם; לבדיקת קיומו של המידע הנדרש בהצעות להחלטה בהתאם לסיווג; ולביצוע מעקב אחר החלטות בהתאם לתקנון עבודת הממשלה (פרק י"ג).
- ב. **האגף לתכנון מדיניות** במשרד ראש הממשלה, שהוא יחידת מטה מקצועית הכפופה למנכ"ל משרד ראש הממשלה, שייעודו תכנון וניתוח מדיניות, יפעל לפיתוח, עדכון והטמעת "תורת תכנון" ממשלתית; למתן סיוע מקצועי בהטמעת תהליכי תכנון, מדידה והערכה במשרדי הממשלה ולייעוץ למשרדים ולמזכיר הממשלה ביחס למדדים המופיעים בהצעות החלטה המוגשות לאישור הממשלה וועדותיה. במסגרת זו, תוקם באגף יחידה מייעצת אשר תעסוק בנושאי מדידה והערכה.
- ג. **האגף לתיאום, מעקב ובקרה** במשרד ראש הממשלה, שהוא יחידת מטה מקצועית הכפופה למנכ"ל משרד ראש הממשלה, שייעודו להבטיח יישום מדיניות, יפעל לביצוע מעקב ובקרה אחר יישום החלטות בנושאים עליהם החליט ראש הממשלה. במסגרת זו, יפעל האגף לפיתוח ולהפעלת תשתית טכנולוגית למעקב; לתיאום בין גופים שונים; למתן סיוע הנדרש לצורך יישום ההחלטות; ולמתן מענה לצרכים דחופים הדורשים את הירתמות משרד ראש הממשלה.

נספח ג' להצעה להחלטה: שינויים בתקנון הממשלה

א. בפרק א' ("סדר היום של ישיבות הממשלה"), לאחר סעיף 3 ("הגשת ההצעה"), יתווסף סעיף 3א ("סיווג ההצעה"):

סיווג ההצעה 3א. (א) שר המגיש הצעה להעלאת נושא לסדר היום אשר מתבקשת בה החלטה, יציין את סיווג ההחלטה בהתייחס למהותה ותחום עיסוקה העיקרי, וזאת בהתאם לרשימה שיקבע ויעדכן מעת לעת מזכיר הממשלה ויעבירה לשרים.

(ב) מזכיר הממשלה רשאי לאשר או לשנות סיווג הצעה להחלטה, על מנת לשמור על אחדות באופן עבודת הממשלה.

ב. בפרק א', סעיף 4 ("תוכן ההצעה") יתוקן כדלקמן:

תוכן ההצעה 4. הצעה לסדר היום תכלול (ראה תבנית להצעה להחלטה בנספח המצורף לתקנון זה):

(א) כותרת ההצעה המגדירה את מהות הנושא, ואם מתבקשת החלטה - סיווגה של ההחלטה המתבקשת, נוסח ההצעה שהממשלה מתבקשת לקבל וכן דברי הסבר הכוללים רקע להצעה ומידע ונתונים נוספים (סעיף ה'). הנוסח יכלול, במקרים הנדרשים, את מטרות ההחלטה ויעדיה, התייחסות להיבטים תקציביים (סעיף ב'), למדדי התארגנות (סעיף ג') ולמדדי תפוקה ותוצאה (סעיף ד').

(ב) היבטים תקציביים
היתה ההצעה כרוכה בהוצאה כספית הכלולה בתקציב המאושר, יציין השר הגיש את ההצעה את המקורות והשימושים התקציביים למימונה. היתה ההצעה כרוכה בהוצאה כספית שאינה כלולה בתקציב המאושר, יתייחס השר למקורות ולשימושים ויציין את עמדת שר האוצר לכך.

כללה ההצעה קביעה של תקנות תקציביות ייעודיות להחלטה בהסכמה עם שר האוצר, ייקבעו שמות התקנות למימון ההחלטה ולקליטת כוח האדם הנדרש ליישומה. מספרי התקנות ידווחו למזכירות הממשלה שבועיים ימים לאחר אישור הצעת החלטה או לאחר אישור הקצאת התקציב בכנסת, לפי המתאים.

בפיסקה זו "הוצאה כספית" – לרבות התחייבות להוצאה או הפחתה של הכנסה.

- (ג) מדדי התארגנות
- בהצעה להחלטה שהיא בעלת אופי ביצועי, בהצעה להחלטה על הנעת תהליכים ובהצעה להחלטה העוסקת באופן עבודת הממשלה, יוגדרו מדדי התארגנות והאחראים להם*.
משרד ראש הממשלה יבחן את המדדים בהצעה, טרם הבאתה לדיון בממשלה, ויבוא בדברים במידת הצורך עם השר המגיש.
- (ד) מדדי תפוקה ותוצאה
- בהצעה להחלטה שהיא בעלת אופי ביצועי, אשר ההוצאה הכספית הכוללת בה עולה על 30 מליון ש"ח, יוגדרו מדדי תפוקה ותוצאה שניתן לעקוב אחריהם*, וכן ייקבעו גורמים אחראים ומועדים בהם ידווח השר הממונה עליהם לממשלה על העמידה במדדים. משרד ראש הממשלה יבחן את המדדים בהצעה, טרם הבאתה לדיון בממשלה, ויבוא בדברים במידת הצורך עם השר המגיש.
- (ה) דברי הסבר
- דברי הסבר להצעת החלטה יכללו את הרקע לה ואת והמידע כלהלן, בהתאם לסיווגה:
- (1) נתונים, לרבות נתונים מספריים במקרים המתאימים, עליהם מבוססת הצעת החלטה, ובכלל זה נתונים השוואתיים, נתונים כלכליים ומידע מחקרי אשר נאסף במהלך הכנת החלטה ועשוי לתרום לדיון בה.
- (2) השפעות אפשריות להחלטה
- נתונים והערכות ביחס להשפעות הצפויות של החלטה בתחומים שונים, ביניהם משק, כלכלה, חברה וסביבה, וההשפעות הצפויות על השירות הציבורי, ובכלל זה בנושא כוח אדם ותקציב.
- (3) הצעה הנוגעת לשר אחר
- נגעה ההצעה לתחום סמכותו של שר אחר – יבוא השר יוזם ההצעה בדברים עם השר האחר, ועמדת השר האחר תצוין במפורש.
- נגעה ההצעה לתחום סמכותו של השר יוזם ההצעה וגם לתחום סמכותו של שר אחר – יבוא השר יוזם ההצעה בדברים עם השר האחר, ועמדת השר האחר תצוין במפורש.

<p>הערכה ביחס לזיקה שבין הצעת ההחלטה לבין יעדי המדיניות של הממשלה, כפי שעוגנו בקווי היסוד שלה, בתקציב המדינה ובהחלטות אחרות המתקבלות מעת לעת בממשלה.</p>	(4)	<p>הזיקה ליעדי הממשלה</p>	
<p>איזכור וצירוף החלטות קודמות של הממשלה באותו נושא, תוך ציון אם ההצעה באה להוסיף עליהן, לשנותן או לבטלן. במידה ונדרש שינוי של החלטה קודמת שכללה מדדי התארגנות, תפוקה ותוצאה, תכלול ההצעה התייחסות לשינוי הנדרש במדדים אלו.</p>	(6)	<p>איזכור החלטות קודמות</p>	
<p>להצעת ההחלטה תצורף חוות-דעת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההחלטה, או מי שהוסמך על ידו מקרב משפטי הלשכה המשפטית במשרד. חוות הדעת תהא ערוכה בהתאם לטופס המצורף כנספח לתקנון.</p>	(7)	<p>המצב המשפטי ועמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה</p>	
<p>מבלי לגרוע מההוראות המפורטות בסעיף קטן ב' לעיל, הצעה המוגשת מטעמו של ראש הממשלה ככל שהיא נוגעת לתחום סמכותם של שרים אחרים תתואם על ידי מנכ"ל משרד ראש הממשלה.</p>	(ו)	<p>הצעה המוגשת מטעם ראש הממשלה</p>	
<p>הצעה כאמור לעיל, תוגש למזכיר הממשלה בכתב עם חתימת השר המגיש.</p>	(ז)	<p>חתימת השר מגיש ההצעה</p>	
<p>מזכיר הממשלה לא יפיץ הצעה להחלטה ולא יעמידה על סדר יומה של הממשלה אם, לדעתו, השר יוזם ההצעה לא מילא אחר הדרישות הנקובות בסעיף 3 א ו-4 (א)-(ה) לעיל, כולן או מקצתן.</p>	(1)	(ח)	<p>אי עמידה בדרישות התקנון לגבי הצעה להחלטה</p>
<p>סבר מזכיר הממשלה כי ההצעה להחלטה אינה עונה על דרישות סעיף 3 א ו-4 (א)-(ה) לעיל, כולן או מקצתן – יפנה לשר יוזם ההצעה, יצביע בפניו על המידע והנתונים החסרים ויבקשו להגיש נוסח מתוקן של ההצעה.</p>	(2)		
<p>ראש הממשלה רשאי במקרים מיוחדים או בשל דחיפות העניין</p>	(3)		

להעמיד על סדר יומה של
הממשלה גם הצעה שלא נכללו
בה הוראות סעיף 43 א ו-4(א)-(ה)
כולן או מקצתן.

* כהגדרתם ב"מדריך התכנון הממשלתי": מדדי התארגנות מגדירים אבני דרך בכל הקשור לשימוש בתשומות (תקציבים וכוח האדם) שהוקצו בהחלטה, ומשמשים בעיקר לבקרת תהליכי הביצוע ומימוש התקציב; מדדי תפוקה מגדירים את השינוי המצופה אשר יש לו קשר ישיר ומיידי להחלטה; מדדי תוצאה מגדירים את השינוי המצופה במצב אוכלוסיית היעד, המשק או החברה, אשר ניתן לייחס אותו להחלטה, אך הוא מושפע גם משינויים בסביבה.

ג. בפרק י"ג ("מעקב אחר ביצוע החלטות הממשלה"), סעיף 79 יתוקן כדלקמן:

מעקב 79. (א) מזכיר הממשלה ירכז את המעקב אחר העמידה במדדי ההתארגנות בהחלטות הממשלה שעל פי סיווגן מחייבות מעקב.

(ב) שר שעל משרדו הוטלה אחריות לביצוע החלטת ממשלה, או חלקה, יעדכן את מזכיר הממשלה אודות השגת מדדי ההתארגנות, התפוקה והתוצאה שנקבעו לה, בסמוך למועדי ההשלמה שנקבעו בהחלטה, ועדכונים אלו יוגשו לממשלה במועדים שנקבעו בהחלטה, כאמור בסעיף 4(ד); דו"ח השר ישא את חתימתו את חתימת מי שהוסמך על ידו.

(ג) מזכיר הממשלה יפנה בכתב אל השרים אחת לתקופה, ויבקש דיווחים בכתב תוך חודש על יישום מדדי ההתארגנות בהחלטות הנוגעות למשרדיהם; דו"ח השר ישא את חתימתו את חתימת מי שהוסמך על ידו.

(ד) במקרה בו ההחלטה אינה מיושמת כפי שקבעה הממשלה, יברר מזכיר הממשלה עם השרים הנוגעים בדבר אם יש אפשרות ליישמה כפי שנקבע. באם יש צורך לשנותה, יפעל מזכיר הממשלה בתאום עם השרים כדי לעשות כך.

(ה) בנושאים שעליהם החליט ראש הממשלה, יפנה מזכיר הממשלה או אגף תיאום, מעקב ובקרה במשרד ראש הממשלה אל השר שהחלטה נוגעת למשרדו ויקבל דיווחים תוך שבוע.

(ו) תמצית דו"חות השרים יובאו בפני ראש הממשלה על פי בקשתו.